

# Poměrová analýza

Poměrová analýza  
Interpretace



**SLEZSKÁ  
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

**Ing. Tomáš Heryán, Ph.D.**  
**Doc. Ing. Petra Růčková, Ph.D.**  
Katedra financí a účetnictví

# Požadavky na finanční ukazatele



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

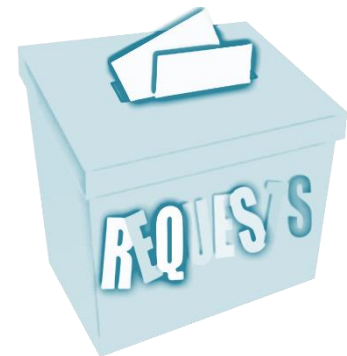
Splňují daný účel

Mají potřebnou  
vypovídací schopnost

Finanční  
ukazatele

Stabilní pro konkrétní  
období

Citlivé na změny v  
trendech



# Poměrová analýza podle skupin uživatelů

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

Manažer	Vlastník	Věřitel
likvidita	rentabilita	likvidita
rentabilita	Tržní ukazatele	zadluženost
aktivita	peníze	rentabilita
zadluženost		aktivita

---

# Rady pro práci s přímou analýzou

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

- Finanční poměry zřídka dávají odpovědi, ale pomáhají klást správné otázky.
- Pro finanční poměry neplatí žádná mezinárodní norma. Trocha přemýšlení a zdravý rozum mají větší cenu než slepá aplikace vzorců.
- Vybírejte si. Různé poměry často říkají totéž.
- K odhadu finanční pozice společnosti potřebujete nějaký referenční bod. Je užitečné porovnávat finanční poměry společnosti s těmito poměry v předcházejících letech a s poměry jiných firem ve stejném oboru.



Pojem **likvidita** se používá ve vztahu:

- **likvidita určité složky majetku** - jde o vyjádření vlastnosti dané složky majetku jak rychle a bez velké ztráty hodnoty se dokáže přeměnit na peněžní hotovost.
- **likvidita podniku** - jde o vyjádření schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky.



# Ukazatele likvidity a jejich interpretace

Okamžitá likvidita (L1) =  
pohot. peněžní prostředky  
/ krátkodobé cizí zdroje

Pohotová likvidita (L2) =  
(OA-zásoby)/krátkodobé  
cizí zdroje

Běžná likvidita (L3) =  
oběžná aktiva/krátkodobé  
cizí zdroje

- U doporučovaných hodnot se literatury rozcházejí, ale v zásadě lze říci, že pro:



- **Čistý pracovní kapitál** je část oběžných aktiv, která je financována **dlouhodobými finančními zdroji** a podnik s ní může **volně** disponovat při realizaci svých záměrů.
- Pracovní kapitál však můžeme také chápat jako část prostředků, které by podniku dovolily v omezeném rozsahu pokračovat v jeho činnosti, pokud by byl nucen splatit převážnou část nebo všechny své krátkodobé závazky – jde tedy o **finanční polštář** pro případ nouze.



# Ukazatele rentability

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

**RENTABILITA** je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.

Ke zjišťování rentability jsou používány v praxi nejvíce tyto ukazatele:

- ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)
- ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE)
- rentabilita odbytu (ROS)
- rentabilita nákladů (ROC)



Obecně je tedy rentabilita vyjadřována poměrem zisku (EAT nebo EBIT) k částce vloženého kapitálu (A, E, S, C apod.)

---



# Rentabilita celkového vloženého kapitálu - ROA

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

- Měřením ROA vyjadřujeme celkovou efektivnost firmy, její výdělkovou schopnost, nebo také produkční sílu.

$$\text{ROA} = \text{zisk} / \text{celkový vložený kapitál}$$

- Odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány.
- **Finanční struktura** je v tomto případě tedy **irelevantní**, hodnotí se schopnost reprodukce kapitálu.



# Rentabilita vlastního kapitálu - ROE

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

- Měřením ROE vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku.

$$\text{ROE} = \text{zisk po zdanění} / \text{vlastní kapitál}$$

- Jde o ukazatel, pomocí kterého mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice.
- Je-li hodnota ukazatele trvale nižší než **výnosnost cenných papírů garantovaných státem**, je podnik fakticky odsouzen k zániku, neboť investoři nebudou do takovéto investice vkládat své prostředky.



# Rentabilita tržeb

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

- Jde o poměry, které v čitateli zahrnují hospodářský výsledek v různých podobách a ve jmenovateli obsahují tržby, opět různým způsobem upravené.

$$\text{ROS} = \text{EAT} / \text{tržby}$$

- Tyto ukazatele vyjadřují *schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podniku vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb*. Tomuto ukazatele se v praxi někdy také říká **ziskové rozpětí** a slouží k vyjádření ziskové marže.



# Ukazatele zadluženosti

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

Pojmem **zadluženost** vyjadřujeme skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv a činnosti cizí zdroje. Právě používání cizích zdrojů ovlivňuje výnosnost kapitálu akcionářů a riziko.

Základním ukazatelem zadluženosti je ukazatel nazývaný **ukazatel věřitelského rizika**:

**Ukazatel věritel. rizika = celkové závazky / celková aktiva**

Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je i finanční riziko.



Dalším ukazatelem je ukazatel poměru vlastního jmění k celkovým aktivům, což je doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by se měl rovnat 1.

**Equity ratio = vlastní kapitál / celková aktiva**

Tento ukazatel vyjadřuje proporcii, v níž jsou aktiva podniku financována penězi akcionářů.



$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}}$$



- Udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky.
  - Úrokové krytí ukazuje, jak velký je bezpečnostní polštář pro věřitele.
  - Podmínka vysoké úrovně úrokového krytí je logická, neboť podniky, které dosahují vyššího růstu tržeb, jsou schopny v mnohem větším rozsahu využívat cizí kapitál, protože budou schopny platit fixní částku úroku.
-

$$\text{Maximální úroková míra} = \frac{\text{finanční náklady}}{(\text{vlastní kapitál} + \text{bankovní úvěry} + \text{obligace})}$$

- Porovnání s ROA
- Platí, že je-li rentabilita vyšší než maximální úroková míra, existují podmínky pro další zadlužování firmy.
- V opačném případě se další zadlužování nedoporučuje z důvodu zvyšování rizika insolventnosti.



# Ukazatele aktivity

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

**Ukazatele aktivity** jsou ukazatele, které bezprostředně souvisí s ukazateli rentability. Jde o ukazatele relativní vázanosti kapitálu v jednotlivých formách aktiv. Někdy bývají tyto ukazatele nazývány jako ukazatele rychlosti nebo doby obratu.

**Obratovost pohledávek = tržby / pohledávky**

**Obrátka pohledávek = 365 / obratovost pohledávek (ve dnech)**

**Obratovost závazků = tržby / závazky**

**Obrátka závazků = 365 / obratovost závazků (ve dnech)**



Doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby vznikl dodavatelský úvěr (bez poplatků možnost využít prostředky z obchodně úvěrových vztahů)

---



# Vypovídací schopnost poměrových ukazatelů

---



SLEZSKÁ  
UNIVERZITA  
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ  
FAKULTA V KARVINĚ

- Je téměř vyloučené, aby podnik byl mimořádně dobrý ve všech ukazatelích. Nejčastěji se různým způsobem kombinují dobré a horší výsledky v různých oblastech.
- Určitá hodnota ukazatele nic nevyovídá o tom, zda je situace v podniku v dané chvíli dobrá nebo ne.
- Je otázkou, zda má smysl počítat všechny poměrové ukazatele také pro velké firmy.
- Poměrové ukazatele lze účelově vylepšovat.





Děkuji za pozornost

